

Stanowisko
XLIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Miast Polskich
Wrocław, 6 marca 2020r.
w sprawie konsultacji Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji
Centralnego Portu Komunikacyjnego

Związek Miast Polskich negatywnie ocenia konsultacje i treść projektu Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (SSLICKP).

Zaproponowane w tym dokumencie przebiegi nowych korytarzy kolejowych i drogowych budzą wiele uzasadnionych obaw wśród mieszkańców terenów, po których zostały wytyczone.

Problem ten dotknął wielu miast w Polsce. Przeciwno zaproponowanym wariantom tras protestują mieszkańcy miejscowości, w których linie szybkiej kolei miałyby przebiegać między innymi przez centra miast i tereny mieszkalne. Ich realizacja w proponowanym w SSLICKP kształcie wiązałaby się z koniecznością wywłaszczeń co najmniej kilkudziesięciu tysięcy obywateli, wyburzeń ogromnej liczby domów oraz chaosem urbanistycznym i planistycznym.

Proponowany przebieg linii szybkiej kolei burzy w wielu miejscowościach, ukształtowany przez wieki ład przestrzenny i jest sprzeczny ze studiami uwarunkowań przestrzennych. Realizacja tych linii kolejowych, w wersji zaproponowanej w SSLICKP, wiązałaby się również z przerywaniem dotychczasowej sieci dróg lokalnych, wojewódzkich i krajowych.

Co niezwykle istotne, wbrew deklaracji autorów tego projektu o pozytywnych skutkach dla rozwoju społeczno-gospodarczego samorządów terytorialnych, w wielu przypadkach realizacja planowanych korytarzy drogowych lub kolejowych może doprowadzić do ograniczenia możliwości rozwojowych wspólnot mieszkańców poprzez osłabienie już istniejącego i efektywnego potencjału infrastrukturalnego.

Uważamy, że realizacja tak znaczących projektów infrastrukturalnych powinna być poprzedzona rzetelnymi konsultacjami z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a przede wszystkim z mieszkańcami. Trudno zaakceptować fakt, że spółka Centralny Port Komunikacyjny, odpowiedzialna za realizację tak skompilowanego projektu, przewiduje na konsultacje tylko kilka tygodni, nie współpracuje z samorządami terytorialnymi oraz nie organizuje szeroko zakrojonej kampanii informacyjnej w społecznościach lokalnych.

Uważamy, że szacunek dla mieszkańców, dla których realizacja nowych korytarzy drogowych i kolejowych wiązać się może z koniecznością zmiany dotychczasowych planów życiowych oraz pogorszeniem statusu materialnego i jakości życia, wymaga przeprowadzenia konsultacji opartych o społeczną i publiczną partycypację.

Zwracamy uwagę, że wbrew opinii autorów SSLICKP, dokument ten jest niezgodny z treścią wielu dokumentów strategicznych decydujących o kierunkach rozwoju Polski i poprawy stanu infrastruktury komunikacyjnej, takimi jak: Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku, Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku.

Jako samorządowcy, którzy biorą pełną odpowiedzialność za reprezentowanie wspólnot mieszkańców, wnioskujemy przede wszystkim o wykorzystanie i modernizację istniejących korytarzy drogowych i kolejowych, skoordynowanie nowych linii z przebiegiem energetycznych korytarzy przesyłowych. Postulujemy planowanie sieci dróg i linii kolejowych w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu ingerowały w ścisłą zabudowę mieszkaniową, istniejącą infrastrukturę techniczną, miejsca użyteczności publicznej, centra miejscowości, a także tereny posiadające cenne walory przyrodnicze.

Apelujemy do Prezesa Rady Ministrów oraz do osób kierujących resortami odpowiadającymi za rozwój i infrastrukturę o wspólne spotkanie z przedstawicielami ogólnopolskich organizacji samorządowych, reprezentujących wspólnoty mieszkańców, których będą dotyczyły przedsięwzięcia zdefiniowane w projekcie Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Uważamy, że spotkanie to powinno odbyć się jak najszybciej, bowiem prowadzenie w dalszym ciągu prac nad tym projektem w aktualnej formule, będzie prowadzić do niepotrzebnych napięć i konfliktów społecznych, niesprzyjających planom rozbudowy sieci drogowej i kolejowej w Polsce.

Spotkanie to jest potrzebne również z tego powodu, że dotychczas nie przedstawiono opinii publicznej jakichkolwiek strategicznych założeń realizacyjnych dotyczących harmonogramu przewidywanych prac nad budową nowych korytarzy drogowych i kolejowych, kosztów i efektywności ekonomicznej tego przedsięwzięcia oraz skutków dla środowiska naturalnego.

Wrocław, 6 marca 2020 r.